

ROBOT BİLİMİNİN KURUCUSU KABUL EDİLEN KİŞİ KİMDİR?

Sorunun kısa cevabı “**Cezeri**”dir. Fakat robot nedir? Robotik nedir? Cezeri kimdir? Merak ediyorsan bu yazı tam senlik 😊

ROBOTLARIN TARİHÇESİ

“Robot” kelimesi ilk defa Karel Capek isimli Çekoslovak bir yazar tarafından 1921 tarihli Rossum’s Universal Robots isimli tiyatro eserinde kullanılmıştır. Bu kelimenin anlamı “zorla çalıştırılan işçi”dir.

Fikir olarak robot, 3000 sene öncesinde Homeros tarafından İlyada eserinde bahsedilir. Aynı şekilde Jason ve Argonotlar isimli Eski Yunan efsanesinde, Girit adasını korumak için “programlanmış” Talos isimli bir dev bronz nöbetçinin de bahsi geçer.

İlk bilgisayar olarak kabul edilebilecek abaküs ise M.Ö. 1000 yıllarında Hindistan’da kullanılmıştır. M.Ö. 300’lü yıllarda mühendisler su ile çalışan otomatlar oluşturmuşlardır. M.Ö. 250 yılında İskenderiye’li Ctesibius isimli mucit suyla çalışan bir saat yapmıştır. Bu icat, ilk nesil robotlara önyak olmuştur.

Fakat robotun ilk icadı ile ilgili bilinen en eski belgeler Anadolu’ya aittir. Artuklu Türkleri’nin hüküm sürdüğü yıllarda yaşayan Cizreli büyük mucit Ebû’l İz İsmail İbni Rezzaz **El Cezeri**, bilgisayarların temelini atan fizikçi ve sibernetik alanın kurucusu kabul edilen Müslüman bilim adamı ve mühendisidir. 1153 ile 1233 yılları arasında Anadolu’da yaşamıştır. Yaptığı çalışmalar ve icatları Leonardo da Vinci’den 150 yıl önce kitaplaştırmıştır. Bu sebeple Leonardo’ya ilham kaynağı olduğu düşünülmektedir. İcatları ise saz çalan robot, fil su saati, mumlu saat, tavus kuşlu ibrik, abdest almak için kullanılan otomat, su makineleri, şifreli kilitler, şifreli kasalar, termos, otomatik çocuk oyuncakları gibi 60 makine ve “Makine Yapımında Yararlı Bilgiler ve Uygulamalar “ adlı eser ile muhteşem bir miras bırakmıştır. Ve modern çağımızda kullandığımız birçok mekanik aletin ve robotun gelişimi için temel oluşturan bazı eserleri batıda yeniden inşa edilmektedir.

Şekil 1: Cezeri'nin Meşhur Filli Saati

Ayrıca 1350 yılında Strazburg’da bir katedralin tepesine, her gün öğlen saati kanat çırparak ötecek bir otomatik horoz yerleştirilmiş, 1947’de Venedik’teki San Marco meydanındaki büyük saat kulesine iki dev zangoç yapılmıştır.

ROBOTİK NEDİR?

Robotik kısaca **“Robot Bilimi”**dir. Günlük yaşantımızda ya da endüstriyel alanda insanların kolayca yapamayacakları, yaparken vakit kaybedecekleri, güvenliklerini tehlikeye düşürecek işlerin yapılmasında kullanılan, günümüzde daha çok elektromekanik yapıya sahip makinelerin tasarımı ve üretimi ile ilgilenen bilim dalını ifade etmektedir.

Robotik alanında çalışmayı düşünen öğrenciler üniversitelerin “Mekatronik Mühendisliği” bölümlerini tercih edebilirler. Tabi ki Bilgisayar Mühendisliği, Elektronik Mühendisliği, Makine Mühendisliği, Yazılım Mühendisliği vb. bölümlerde okuyan öğrencilerin de Robotlar ile ilgili çalışmalar yapması mümkündür.

